

commissie voor de milieueffectrapportage

Advies in het kader van het evaluerend
ontwerpen voor de besluitvorming over
de woningbouwlocatie Amsterdam-IJburg
Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland

19 februari 1999

Advies in het kader van het evaluerend
ontwerpen voor de besluitvorming over
de woningbouwlocatie Amsterdam-IJburg
Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland

19 februari 1999

039-117

ISBN 90-421-0508-9
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan het bestuur van de Gemeente Amsterdam
t.a.v. ir. K.W. de Boer
directeur Dienst Ruimtelijke Ordening
Postbus 2758
1000 CT AMSTERDAM

uw kenmerk

uw brief
8 januari 1999

ons kenmerk
U86-99/Sc/mm/039-116

onderwerp
derde advies over IJburg in het kader
van het evaluerend ontwerpen, SPvE
Steigereiland

doorkiesnummer
(030) 234 76 00

Utrecht,
19 februari 1999

Geacht bestuur,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies uit te brengen over de concept-Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland in het kader van het zogenoemde evaluerend ontwerpen voor de woningbouwlocatie IJburg.

Hierbij bied ik u het gevraagde advies aan. Dit advies is het derde advies in het kader van het evaluerend ontwerpen voor IJburg.

De Commissie zal gaarne vernemen op welke wijze u gebruik zult willen maken van de opmerkingen en aanbevelingen in het onderhavige advies.

Hoogachtend,

ir. M.M.U. van Dis
voorzitter van de werkgroep evaluerend
ontwerpen IJburg-Amsterdam

Advies in het kader van het evaluerend ontwerpen voor de
besluitvorming over de woningbouwlocatie Amsterdam IJburg
Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland

uitgebracht aan het bestuur van de gemeente Amsterdam, dienst Ruimtelijke Ordening door
de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep evaluerend ontwerpen Woningbouwlocatie IJburg-Amsterdam,

de secretaris

drs. J.J. Scholten

de voorzitter

ir. M.M.U. van Dis

Utrecht, 19 februari 1999

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Toetsingskader voor het advies	3
3. Toetsing van de milieuaspecten in de concept Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland in relatie tot IJburg	4
3.1 Algemeen oordeel	4
3.2 Toetsing per aspect aan de hand van het toetsingskader	5
3.2.1 De geurimmissie voor IJburg van de RI-O	5
3.2.2 De geluidszone langs de A10	5
3.2.3 De externe veiligheid in verband met de voorgenomen overkluizing van de A10 op het Zeeburgereiland	6
3.2.4 De ontsluiting van IJburg voor het openbaar vervoer, langzaam verkeer en snelverkeer die loopt via het Zeeburgereiland	6
3.2.5 De jachthaven in de Havenbuurt en de woonbootlocatie in de Baaibuurt en de beïnvloeding van het aquatisch ecosysteem	6
3.2.6 De ecologische relaties tussen het Zeeburgereiland en IJburg en de ecologische verbindingszone tussen Diemerzeedijk en Waterland	7
3.2.7 De samenhang tussen de stedelijke en landschappelijke structuren van het Zeeburgereiland, IJburg en de verdere omgeving	7

Bijlagen

1. Brief van de gemeente Amsterdam d.d. 15 januari 1996 aan de Commissie voor de m.e.r. met verzoek bij te dragen aan het proces van evaluerend ontwerpen voor de woningbouwlocatie IJburg
2. Antwoord van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 19 februari 1996 aan de gemeente Amsterdam op de brief, vernoemd in bijlage 1
3. Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 10 april 1996 aan de Ministers van VROM en LNV in te stemmen met de inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. in het proces van evaluerend ontwerpen
4. Brief van de Minister van VROM, d.d. 25 april 1996 aan de gemeente Amsterdam met instemming tot inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. in het proces van evaluerend ontwerpen
5. Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 19 juni 1996 aan de Commissie voor de m.e.r. om advies uit te brengen over de eerste documenten die zijn verschenen in het kader van het proces van evaluerend ontwerpen

6. Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 29 juni 1998 aan de Commissie voor de m.e.r. om advies uit te brengen over het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Steigereiland in het kader van het proces van evaluerend ontwerpen
7. Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 8 januari 1999 aan de Commissie voor de m.e.r. om advies uit te brengen over de Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland in het kader van het proces van evaluerend ontwerpen.
8. Projectgegevens

1.

INLEIDING

Het gemeentebestuur van Amsterdam heeft in september 1996 besloten om de stad aan de oostzijde, in het IJmeer, uit te breiden met een gebied waar in totaal ca. 18.000 woningen kunnen worden gebouwd. Deze woningbouwlocatie, IJburg geheten, zal in fasen worden uitgevoerd door landaanwinning, deels door ophoging, deels door inpoldering. Voor de realisering van IJburg waren en zijn verschillende besluiten nodig die voor een deel met behulp van milieueffectrapportage (m.e.r.) tot stand kwamen en nog zullen komen. De m.e.r.-plichtige besluiten betreffen de planologische inpassing van de nieuwe woningbouwlocatie en de landaanwinning voor de verschillende eilanden waaruit IJburg zal bestaan: het Haveneiland, de Rieteilanden, het Steigereiland, het Strandeiland en het Buiteneiland.

Tijdens de beoordeling van het milieueffectrapport (MER) voor de tweede fase van IJburg en ook in het Planonderdeel IJburg van het project ROM-IJmeer werd ingezien dat de m.e.r.-procedures die werden uitgevoerd voor de verschillende m.e.r.-plichtige besluiten voor IJburg slechts momentopnamen vertegenwoordigen in de doorlopende dynamiek van het ontwerpproces voor de nieuwe woningbouwlocatie. Ook nadat de m.e.r.-plichtige besluiten zijn genomen, moeten nog belangrijke beslissingen worden genomen over milieu-aspecten onder meer in de diverse stedenbouwkundige programma's voor de verschillende eilanden van IJburg. Het zogeheten evaluerend ontwerpen is het antwoord van de gemeente Amsterdam en de betrokken partijen in het project ROM-IJmeer op de geconstateerde discrepantie tussen het doorlopende ontwerpproces en de diverse m.e.r.'s als momentopnamen daarin. In het evaluerend ontwerpen komt elke planningsstap tot stand met behulp van een toetsing van de consequenties daarvan waaronder die voor het milieu.

De gemeente Amsterdam heeft per brief van 15 januari 1996 (zie bijlage 1 bij dit advies) aangegeven het op prijs te stellen indien de Commissie voor de milieueffectrapportage zou kunnen bijdragen aan het evaluerend ontwerpen door vrijwillige toetsingen van de milieuaspecten tijdens verschillende stappen in het ontwerpproces die volgen op de m.e.r.-plichtige besluiten over IJburg. Per brief van 19 februari 1996 (zie bijlage 2 bij dit advies) antwoordde de Commissie voor de m.e.r. positief te staan tegenover het verzoek van de gemeente Amsterdam. Omdat de gewenste inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. geen deel uitmaakt van de formele m.e.r.-procedure is daarvoor de instemming benodigd van de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) als verantwoordelijken voor de correcte toepassing van het instrument m.e.r. Dit had tot gevolg dat de gemeente Amsterdam per brief van 10 april 1996 (zie bijlage 3 bij dit advies) de ministers van VROM en van LNV verzocht in te stemmen met de inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. in het evaluerend ontwerpen. Per brief van 25 april 1996 (zie bijlage 4 bij dit advies) gaven de ministers de gevraagde instemming. Dit stelde de gemeente Amsterdam in staat om per brief van 19 juni 1996 (zie bijlage 5 bij dit advies) de Commissie voor de m.e.r. voor de eerste maal te vragen te adviseren bij het evaluerend ontwerpen betreffende de toetsing van de Nota van Uitgangspunten (NVU) "Ontwerp voor IJburg" en

het Stedenbouwkundig programma van eisen "Haveneiland en Rieteilanden" als eerste onderdeel van uitvoering van IJburg.

De Commissie voor de m.e.r. bracht de gevraagde advisering uit op 13 augustus 1996.

Per brief van 29 juni 1998 (zie bijlage 6 bij dit advies) verzocht de gemeente Amsterdam de Commissie voor de m.e.r. voor de tweede maal te adviseren in het kader van het evaluerend ontwerpen. Ditmaal betrof het verzoek het concept - Stedenbouwkundig Programma van Eisen voor het Steigereiland. Het gevraagde advies werd uitgebracht op 9 september 1998. In dat advies wees de Commissie voor de m.e.r. op de stedelijke, landschappelijke en ecologische samenhang tussen het Steigereiland en het Zeeburgereiland. Hoewel het Zeeburgereiland (met uitzondering van de geplande jachthaven in de Havenbuurt van het eiland) geen deel uitmaakt van het bestemmingsplan IJburg, eerste fase, gaf de Commissie voor de m.e.r. de aanbeveling de ontwikkelingen voor het Zeeburgereiland te betrekken in het evaluerend ontwerpen voor IJburg.

In de reactie van de gemeente Amsterdam d.d. 3 november 1998 op het advies van de Commissie over het SPvE Steigereiland gaf de gemeente aan deze aanbeveling over te nemen en van plan te zijn de Nota van Uitgangspunten (NvU) Zeeburgereiland voor toetsing aan de Commissie voor te leggen.

Per brief van 8 januari 1999 (zie bijlage 7 bij dit advies) verzocht de gemeente Amsterdam aan de Commissie de NvU te toetsen waar het gaat om die aspecten van de planvorming over het Zeeburgereiland die samenhangen met IJburg.

Op 19 januari 1999 kreeg de Commissie een toelichting van Amsterdam op de NvU. Omdat één van de belangrijkste aspecten in de relatie tussen het Zeeburgereiland en IJburg de voorgenomen sanering is van de rioolwaterzuiveringsinstallatie op het Zeeburgereiland (RI-O), verzocht de Commissie op 19 januari om een aantal recente rapporten over de RI-O. Deze rapporten zijn bij de toetsing betrokken. Het betreft:

- Onderzoek naar de geuremissie- en geurimmisssie situatie RI-Oost te Amsterdam. TNO rapport (TNO-MEP-R97/432), november 1997
- Geurmaatregelen RWZI Amsterdam-Oost, het afdekken van de waterlijn. Dienst Waterbeheer en Riolerings (DWR), Amsterdam, december 1997
- Geuronderzoeken RWZI Amsterdam-Oost, de geuronderzoeken van Witteveen & Bos en TNO vergeleken. Amsterdam, februari 1998
- Second Opinion inzake geurproblematiek RI-Oost, Rapport nr. MIAM98A2. Project Research Amsterdam BV, april 1998
- Zeeburgereiland, resultaten onderzoek haalbaarheid, dubbel grondgebruik voor RI-Oost. Rapport P3511.01.001. DHV, december 1998.

De samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die het onderhavige advies opstelde, is gelijk aan de werkgroep die de eerdere adviezen over het evaluerend ontwerpen IJburg uitbracht. Deze werkgroep (zie bijlage 8 bij dit advies) treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies als 'de Commissie' aangeduid.

De opbouw van dit advies is als volgt. In hoofdstuk 2 wordt het toetsingskader gegeven. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie haar oordeel over de wijze waarop in de NvU aandacht is besteed aan de milieu- en natuurrelaties tussen het Zeeburgereiland en IJburg.

2.

TOETSINGSKADER VOOR HET ADVIES

Naar analogie van de eerdere adviezen over het evaluerend ontwerpen IJburg is een toetsingskader opgesteld voor dit advies over de NvU Zeeburgereiland. Omdat het Zeeburgereiland (met uitzondering van de geplande jachthaven in de Havenbuurt) geen deel uitmaakt van het bestemmingsplan IJburg, eerste fase en omdat het gaat om de inrichting van een bestaand eiland in de nabijheid van IJburg, richt dit advies en dus ook het toetsingskader zich alleen op de onderlinge relaties en de milieueffecten tussen het Zeeburgereiland en IJburg. In feite gaat het om de invloed op het milieu op het plangebied van IJburg die de inrichting en het gebruik van het Zeeburgereiland kunnen hebben en omgekeerd. In de brief van Amsterdam d.d. 8 januari 1999 met verzoek om advies wordt op deze beperking in het toetsingskader gewezen en wordt aangegeven welke onderwerpen en aspecten aandacht moeten krijgen in het advies. De Commissie heeft deze lijst vergeleken met eerdere toetsingskaders en komt met behulp daarvan uit op de volgende aspecten die vallen onder de onderlinge beïnvloeding tussen het Zeeburgereiland en IJburg:

- De geurimmissie voor IJburg van de RI-O op het Zeeburgereiland
- De geluidszone lands de A10 voor zover van belang voor IJburg
- De externe veiligheid in verband met de voorgenomen overkluizing van de A10 op het Zeeburgereiland
- De ontsluiting van IJburg voor het openbaar vervoer, langzaam verkeer en snelverkeer die loopt via het Zeeburgereiland
- De jachthaven in de Havenbuurt en de woonbootlocatie in de Baaibuurt van het Zeeburgereiland en de beïnvloeding van het aquatisch ecosysteem
- De ecologische relaties tussen het Zeeburgereiland en IJburg en de ecologische verbindingzone tussen Diemerzeedijk en Waterland
- De samenhang tussen de stedelijke en landschappelijke structuren van het Zeeburgereiland, IJburg en de verdere omgeving.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op deze aspecten.

3. TOETSING VAN DE MILIEUASPECTEN IN DE CONCEPT NOTA VAN UITGANGSPUNTEN ZEEBURGEREILAND IN RELATIE TOT IJBURG

3.1 Algemeen oordeel

Nadat de Gemeenteraad van Amsterdam besloot dat ook het Zeeburgereiland als woningbouwlocatie zal worden ontwikkeld, werd het duidelijk dat dit eiland samen met het Steigereiland en IJburg moet worden gezien als de verbindings-schakel tussen IJburg en het centrum van de stad. **De Commissie heeft veel waardering voor de creatieve wijze waarop in de NvU aan de koppeling met de stad en de aansluiting met IJburg uitwerking is gegeven. Deze belangrijke schakelfunctie van het Zeeburgereiland is in de NvU voor de stedenbouwkundige en infrastructurele aspecten helder ingevuld. De milieukundige en de ecologische aspecten blijven in de NvU beperkt tot een inventarisatie van de belangrijkste milieuaspecten, de emissiebronnen en een aanduiding van de te halen ambitieniveaus.** Dit algemene karakter houdt ongetwijfeld verband met het planstadium van de NvU en zal naar verwachting in de diverse SPvE's voor het Zeeburgereiland nader uitgewerkt worden.

Alvorens verderop in dit advies in te gaan op de milieukundige en ecologische aspecten in de NvU die volgens het toetsingskader van belang zijn voor de relatie tussen het Zeeburgereiland en IJburg, vestigt de Commissie de aandacht op de normen en ambitieniveaus die in de loop van de ontwikkeling van de plannen over IJburg en het Zeeburgereiland naar voren zijn gebracht. Het is te begrijpen dat normen en ambitieniveaus in de loop van de tijd veranderen omdat zij aanpassing behoeven. Het is echter niet altijd duidelijk welke oorzaken ten grondslag liggen aan bepaalde veranderingen of waaruit verschillen in normen en ambitieniveaus tussen de verschillende documenten zijn te verklaren.

De Commissie beveelt daarom aan een overzichtstabel op te stellen waarin de ontwikkeling van de normen en ambitieniveaus voor de diverse milieuen ecologische aspecten voor IJburg zijn aangegeven. Met behulp van dit overzicht kan in het evaluerend ontwerpen worden bijgehouden en verklaard waarom normen en ambitieniveaus worden aangepast, hetzij vanwege rijks- of provinciebeleid hetzij vanwege gemeentelijk beleid.

Een dergelijk overzicht biedt tevens de mogelijkheid om de ambitieniveaus voor de verschillende milieuaspecten te bezien in hun onderlinge relaties en beïnvloeding. Dit kan van belang zijn met het oog op de afweging door de gemeente hoe en voor welke aspecten beschikbare fondsen voor mogelijke milieuverbeterende maatregelen en natuurontwikkeling het best ingezet kunnen worden. Ter illustratie van deze aanbeveling kunnen de volgende voorbeelden gegeven worden.

1. Wat betreft geurimmissies van de RI-O zijn in de loop van de tijd verschillende normen en waarden genoemd waaronder:
  - in de vigerende vergunning van de RI-O is een geurimmissie grenswaarde opgenomen van 1 ge/m^3 als 98-percentielwaarde;

- de NER-normen voor RWZI's zijn ter plaatse van aaneengesloten bebouwing, lintbebouwing of andere geurgevoelige objecten 1 ge/m³ voor nieuwe situaties en 3 ge/m³ voor bestaande situaties als 98-percentiel;
  - volgens het DHV rapport van december 1998 over de RI-O is door de gemeente in juli 1998 een doelstelling geformuleerd van 1 ge/m³ als 99,9-percentiel op de terreingrens van de RI-O;
  - in de NvU is als uitgangspunt opgenomen dat de contour van 1 ge/m³ als 99,7-percentiel moet komen te liggen op de terreingrens.
2. In het SPvE Steigereiland is gestreefd naar een energieprestatie op locatie (EPL) van 7,2.
In de NvU Zeeburgereiland is een EPL genoemd van 7,0. Waarin ligt het verschil? Is het ambitieniveau naar beneden bijgesteld?
  3. De voorkeursgrenswaarde voor de geluidsbelasting voor woningen in het SPvE Steigereiland is 51 dB(A). In de NvU is 50 dB(A) aangehouden. Vanwaar komt het verschil?

3.2 Toetsing per aspect aan de hand van het toetsingskader

3.2.1 De geurimmissie voor IJburg van de RI-O

Terecht wordt in de NvU (blz. 34) opgemerkt dat de kwetsbaarheid van een nieuwbouwwijk rondom een bestaande RWZI een reden is voor de keuze van een strenge norm voor de geurimmissie rond de RI-O. De toekomstige bewoners van het Zeeburgereiland en IJburg willen eerst worden overtuigd dat de emissie van de RI-O doeltreffend wordt aangepakt. Uiteraard mag de conclusie worden getrokken dat die toekomstige bewoners geen noemenswaardige hinder zullen ondervinden indien de contour van 1 ge/m³ als 99,7-percentiel wordt teruggedrongen tot op de terreingrens. Maar of dit voor de verschillende saneringsvarianten zal lukken, wordt niet in de NvU aangetoond. Uit de diverse rapporten die over het beheersen van de geuremissies van de RI-O zijn verschenen, komt naar voren dat zeer ingrijpende maatregelen nodig zijn om de ambitieuze doelstelling van 1 ge/m³ als 99,7-percentiel op de terreingrens te halen. Naast de drie saneringsvarianten heeft de Commissie in de NvU de saneringsvariant gemist die verplaatsing van de RI-O (of delen daarvan) naar elders inhoudt. Tijdens het gesprek met Amsterdam op 19 januari bleek echter dat deze variant wel in beeld is als uiterste consequentie van de doelstelling om de geurhinder te minimaliseren.

3.2.2 De geluidszone langs de A10

Hiervoor is reeds gesignaleerd het verschil in voorkeursgrenswaarde voor de geluidsbelasting aan woningen in het SPvE Steigereiland en de NvU.

In het advies van 9 september 1998 gaf de Commissie de aanbeveling om de verkeersprognoses voor IJburg te actualiseren. In de reactie op dat advies van de Gemeente Amsterdam d.d. 3 november 1998 werd medegedeeld dat gewerkt wordt aan de actualisering. Het is van belang om na te gaan of nieuwe verkeersprognoses zouden leiden tot een wezenlijke verandering in de geluidsbelasting van woningen op het Zeeburgereiland en op het Steigereiland.

3.2.3 De externe veiligheid in verband met de voorgenomen overkluizing van de A10 op het Zeeburgerereiland

De Commissie vraagt of de karakterisering van de Zeeburgertunnel als toegankelijk voor klasse 3 stoffen (brandbare vloeistoffen) ook nog opgaat voor het deel dat met bebouwing overkluist zal worden op het Zeeburgereiland. De risico's lijken daarbij groter te zijn. Kan dit ook gevolgen hebben voor IJburg?

3.2.4 De ontsluiting van IJburg voor het openbaar vervoer, langzaam verkeer en snelverkeer die loopt via het Zeeburgereiland

In de NvU wordt aan de volgende punten die van belang kunnen zijn voor IJburg geen aandacht geschonken.

Het is slecht aanvaardbaar om fietsers voor het gebruik van de veerverbinding tussen het Zeeburgereiland en het centrum van de stad te laten betalen terwijl automobilisten gratis gebruik mogen maken van de Piet Hein tunnel. Hiermee wordt de milieuvriendelijke vervoerswijze benadeeld. Er is ook aandacht nodig voor de sociale veiligheid in de Stadstuin op het Zeeburgereiland voor het fietsverkeer tussen IJburg en het stadscentrum.

Het parkeren en het aanhouden van de krappe parkeernorm van één parkeerplaats per woning op het Zeeburgereiland is niet van invloed op de relatie met IJburg met uitzondering van parkeervoorzieningen van de jachthaven. De jachthaven in de Havenbuurt hoort bij IJburg. Gebruikers van de jachthaven zullen op het Zeeburgereiland parkeren en daar overlast kunnen veroorzaken.

Wanneer er belangrijke publiek trekkende voorzieningen komen op het Zeeburgereiland, heeft de IJ-tram dan voldoende capaciteit om voor IJburg een adequate voorziening te kunnen zijn?

3.2.5 De jachthaven in de Havenbuurt en de woonbootlocatie in de Baalbuurt en de beïnvloeding van het aquatisch ecosysteem

De NvU bevat weinig informatie over de beïnvloeding van het aquatisch ecosysteem door de jachthaven en de woonbootlocatie. In de reactie van de gemeente Amsterdam d.d. 3 november 1998 op het advies van de Commissie over het SPvE Steigereiland deelt de gemeente mede dat gewerkt wordt aan een onderwaterplan voor de wateren rondom en tussen de IJburg eilanden. Het onderwaterplan zal de Commissie in het kader van het evaluerend ontwerpen later worden voorgelegd.

Voor de waterkwaliteit in het IJmeer geldt het 'standstill beginsel'. Monitoring van de huidige waterkwaliteit toont aan dat recentelijk verbetering is opgetreden. Er is minder algengroei en gewenste waterplanten als kranswier en fonteinkruid breiden zich uit. Er mag worden aangenomen dat deze verbetering ook gevolgen heeft voor het 'standstill beginsel' voor ingrepen vanwege IJburg en het Zeeburgereiland.¹⁾

3.2.6 **De ecologische relaties tussen het Zeeburgereiland en IJburg en de ecologische verbindingzone tussen Diemerzeedijk en Waterland**

De natuurrelaties tussen de Vechtstreek en Waterland via de Diemerzeedijk en het Zeeburgereiland en de blijvende aantrekkelijkheid voor watervogels worden meer verondersteld dan aangetoond in de NvU. Bovendien wordt de veronderstelling niet gekoppeld aan concrete plaatsen en wordt niet aangegeven hoe zij zich verhouden tot inrichting en gebruik zoals beoogd. Ook over inrichtingsmaatregelen die de droge en natte zones op het Zeeburgereiland aantrekkelijk moeten maken voor migrerende soorten en voor rust zoekende watervogels komt de lezer van de NvU weinig te weten. Het voorgenomen intensieve gebruik van het eiland en de cumulatie van functies lijkt weinig ruimte te bieden voor *de aanleg van parkachtige natuur en ruige, drassige graslanden* alsook voor een ecologisch goed functionerende noord-zuid verbinding dwars over het eiland. Paragraaf 7.9 van de NvU lijkt dan ook meer op een ecologisch wensenlijstje dan op een concreet voornemen. Dat geldt ook voor de verwachting op blz. 22 van de NvU dat de Stadstuin de ecologische relatie tussen Waterland en het Vechtplassen-gebied zal kunnen versterken.

Het huidige gebied aan de oostkant van de zuidoever van het Zeeburgereiland is nu geïsoleerd en ruig en aansluitend bij de strekdam (die ook grote ecologische kwaliteit heeft). Over de specifieke kwaliteit van dit gebied als 'stepping stone' verstrekt de NvU geen informatie en dus ook niet over de vraag of de geplande jachthaven niet als barrière zal gaan werken met name voor organismen die hun weg vooral langs de oeverzones zoeken. Voorshands moet worden verondersteld dat er voor migratie via dit deel van het eiland nauwelijks mogelijkheden zullen overblijven. Des te belangrijker is het om veel aandacht te geven aan de westzijde van het eiland als onderdeel van de verbindingzone.

3.2.7 **De samenhang tussen de stedelijke en landschappelijke structuren van het Zeeburgereiland, IJburg en de verdere omgeving**

Zoals reeds is aangegeven in paragraaf 3.1 van dit advies maakt de NvU goed duidelijk welke stedelijke en landschappelijke samenhang het Zeeburgereiland zal krijgen met zijn omgeving en dus ook met IJburg. De in de NvU geformuleer-

---

¹ De Commissie is voor het uitbrengen van dit advies door de gemeente Amsterdam in kennis gesteld van de inhoud van art. 4 over het 'standstill beginsel' in de Overeenkomst Waterbeheer rond IJburg, tussen Minister van Verkeer en Waterstaat en de gemeente Amsterdam, d.d. november 1998. In dat artikel van de overeenkomst staat dat de gemeente zorg draagt dat de oppervlakte waterkwaliteit (rondom IJburg) met ingang van 1 juli 2000 ten opzichte van de toestand in maart 1997 niet verslechtert als gevolg van de aanleg en bestaan van IJburg. De datum van maart 1997 behoort bij de Nul-rapportage Monitoring ROM-IJmeer.

de Uitgangspunten doen recht aan de in de paragrafen 4 en 5 gepresenteerde landschappelijke en stedenbouwkundige analyses. Als gevolg daarvan zal het Zeeburgereiland een harmonieuze schakel zijn tussen IJburg en het stadscentrum.

BIJLAGEN

Advies in het kader van het evaluerend
ontwerpen voor de besluitvorming over
de woningbouwlocatie Amsterdam-IJburg
Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland

(bijlagen 1 t/m 8)

BIJLAGE 1

Brief van de gemeente Amsterdam d.d. 15 januari 1996 aan de Commissie voor de m.e.r. met verzoek bij te dragen aan het proces van evaluerend ontwerpen voor de woningbouwlocatie IJburg

IJburg

AMSTERDAM
NIEUW-OOST

Projectgroep IJburg
Gemeente Amsterdam

Datum
15 januari 1996
Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Onderwerp
Bijdrage van de Commissie aan
'evaluerend ontwerpen' IJburg

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	22 JAN. 1996
nummer :	107-96
dossier :	629-139 / 122-203
kopie naar :	SMP en TB12

De Commissie voor de Milieu-effectrapportage
t.a.v. drs. J.J. Scholten
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Informatie bij
ir. H.M.E. v. Veldhuizen
tel: 621.4173

Bijlagen

Zeer geachte heer Scholten,

In het Plan van Aanpak ROM-IJmeer wordt bij het planonderdeel IJburg voorgesteld uw Commissie een rol te laten spelen in de door Amsterdam opgezette werkwijze van het zogenoemde 'evaluerend ontwerpen'. De essentie daarvan is, dat het stellen van ruimtelijke hypothesen door het ontwerpteam IJburg telkens wordt afgewisseld door toetsen door deskundigen op verschillende terreinen, waaronder dat van het milieu. Op deze wijze worden telkens aangescherpte inzichten opgenomen in de volgende ontwerpstep.

Op 3 oktober jongstleden hebben wij in het kader van de toetsing van het MER 2e fase IJburg met uw Commissie hierover nader van gedachten gewisseld. Van de zijde van uw Commissie is in principe positief gereageerd op het vervullen van een dergelijke rol, mits de beide beleidsverantwoordelijke ministeries daarin kunnen bewilligen. Daarbij werd de wens uitgesproken op duidelijke, ook bestuurlijk gemarkeerde punten in de procedure te mikken. Ook zou een duidelijk onderscheid gemaakt moeten worden tussen:

- A bijdragen van de Commissie aan het ontwerpproces d.m.v. één of meer vrijwillige milieutoetsen;
- B het beoordelen van evaluatie-rapporten die inhoud geven aan de in de wet vervatte evaluatie-vereiste waaraan initiatiefnemer en bevoegd gezag gebonden zijn.

In deze brief zou ik het formele verzoek van de Gemeente Amsterdam aan Uw commissie willen voorleggen om beide genoemde rollen te willen vervullen. Dit mede namens de Provincie Noord-Holland. De elementen waarom het daarbij zou kunnen gaan worden hieronder toegelicht.

Weesperstraat 432
1015 DN Amsterdam
Telefoon 020 621.4176/4177
Telefax 020 621.4170

IJburg is een nieuwe stadswijk met ongeveer 16.000 woningen in het IJmeer,
waarvoor de gemeente Amsterdam plannen ontwikkelt.

IJburg

AMSTERDAM
NIEUW-OOST

A Bijdragen aan het verbeteren van de milieu-inbreng in het ontwerpproces

De werkwijze van het evaluerend ontwerpen wordt al enige tijd in praktijk gebracht. In 1994 bij het opstellen van de Ontwikkelingsschets Nieuw-Oost, in 1995 bij de totstandkoming van de Startnota IJburg en een integraal natuurontwikkelingsplan voor het IJmeer. Middels expert meetings en discussierondes zijn daar diverse externe deskundigen zowel opbouwend als toetsend nauw bij betrokken geweest. Het werkprogramma voor IJburg voorziet erin dat deze werkwijze wordt gecontinueerd, waarbij op korte termijn ook inbreng van uw commissie op prijs wordt gesteld.

Gewenste inbreng van de commissie MER (korte termijn)

Het meest geschikte moment lijkt mij het stadium dat de definitieve Nota van Uitgangspunten *Ontwerp voor IJburg* en het Stedebouwkundig programma van eisen, voor het als eerste aan te leggen *Haveneiland* gereed zijn. Op basis van beide plannen zal de gemeenteraad van Amsterdam zomer 1996 het definitieve go-or-go besluit over IJburg nemen. Het schriftelijk verslag van een door uw commissie te verrichten onafhankelijke toets kan dan toegevoegd worden aan de stukken die aan de Gemeenteraad worden aangeboden en daarmee een rol in de besluitvorming spelen. Er is hier dan tevens sprake van een door uw commissie bepleit duidelijk procedureel moment voor de inbreng. Beide producten zullen naar verwachting in het komend voorjaar gereed zijn.

B Het beoordelen van evaluatie-rapporten

De milieu-effecten en -ambities die in het MER worden beschreven zijn deels gebaseerd op veronderstellingen. Hoewel deze veronderstellingen aan de hand van onderzoek- en ervaringsgegevens op verantwoorde wijze tot stand zijn gekomen, is natuurlijk niet met 100% zekerheid te voorspellen hoe het één en ander in de praktijk uitpakt. Dit gegeven leent zich naar onze mening dan ook goed voor de invulling van de in de wet vervatte evaluatievereiste. In de planvorming dienen zich daarvoor verscheidene mogelijkheden aan. Met als keuzecriterium om straks over informatie te beschikken die mogelijk nog een (bij)sturende rol kan spelen in de uitwerking van latere planfasen zijn de volgende onderwerpen geselecteerd:

- praktijkproeven op het gebied van natuurontwikkeling en mogelijk in relatie tot woningbouw op platforms;
- aquatisch ecosysteem in het kader van de monitoring ROM IJmeer;
- de interne waterkwaliteit van IJburg;
- de integratie van natuur in het stedelijk milieu;
- de ontwikkeling van de modal split.

Praktijkproeven

De aanleg van IJburg wordt voorafgegaan door een serie van proeven waardoor feitelijke directe effecten van aanleg zichtbaar worden. Deze proeven moeten ons in staat stellen met meer inzicht de effecten op wat langere termijn in te schatten. Een proef rond het *landmaken* loopt reeds. Het aangelegde proefeiland moet inzicht geven in voor- en nadelen van verschillende technische modaliteiten binnen de ophoogvariant en het

IJburg

AMSTERDAM
NIEUW-OOST

zettinggedrag van ondergrond en opgebrachte zandlaag. Milieukundige parameters worden hier niet onderzocht.

Dit ligt anders bij de voorgenomen proef met *natuuronwikkeling*. Hier zal op praktisch schaal het natuurrendement van het aanbrengen van luwte en het plaatselijk verondiepen worden onderzocht en zullen tevens verschillende speciesoorten worden beproefd op hun geschiktheid om de verondieping mee uit te voeren. In 1997 zou de proeflokatie moeten worden aangelegd. Eerste indicaties worden in 1998 verwacht. Voor het trekken van conclusies uit de proef is het raadzaam twee vegetatieperiodes mee te nemen; wij zijn dan in 1999. Tenslotte is het nog denkbaar dat de *woningbouw op platformen* nog begeleid gaat worden met een praktijkproef in het IJmeer. Hierover zijn nog geen afspraken gemaakt.

Monitoringsysteem

In het Plan van Aanpak ROM-IJmeer is definitief vastgelegd een monitoringsysteem op te zetten. Doel is meer inzicht te verkrijgen in de werking van het aquatisch ecosysteem en de door de MER ingeschatte effecten van landaanwinning, recreatie, koelwater en (wellicht) slibberging te evalueren. Resultaten worden vastgelegd in een jaarlijkse trendrapportage op basis waarvan een voorzichtige evaluatie mogelijk is. Langs deze lijn zal een evaluatierapport zinnig zijn zo'n vier jaar na de start van het landmaken, d.w.z. omstreeks het jaar 2000.

Interne waterkwaliteit

Een belangrijke milieu-speerpunt vormt de interne waterkwaliteit. Deze moet van een dusdanig niveau zijn, dat mogelijk problemen op dit gebied lokaal worden opgelost en niet worden doorgeschoven naar belendende watersystemen zoals het IJmeer. Hiervoor zijn aanvullende maatregelen in de vorm van bronbestrijding, verantwoord materiaalgebruik en mogelijk zelfs van infiltratie nodig. Evaluatie van de eerste resultaten is mogelijk na de aanleg en bebouwing van het eerste eiland, omstreeks 2005.

Natuuronwikkeling binnen het stedelijk milieu

De proeven en monitoring hebben met name betrekking op de aanlegwerkzaamheden en natuuronwikkeling in de omgeving van IJburg. Echter ook voor het interne stedelijk milieu zijn er natuurambities geformuleerd die de nodige aandacht verdienen. Bijvoorbeeld veronderstelde foerageer- en rustmogelijkheden voor watervogels in de kanalen tussen de aan te leggen eilanden en 's winters aan het strand. Zowel de ambities als de maatregelen die hiervoor worden voorgesteld lenen zich goed om te worden ondergebracht in een evaluatieprogramma. Ook deze evaluatie speelt op langere termijn.

Modal split

Dat geldt ook voor de ontwikkeling van de modal split. De ratio achter de keuze voor de locatie IJburg wordt voor een belangrijk deel bepaald door de gunstige resultaten die behaald zouden kunnen worden op het gebied van mobiliteit. In de planvorming wordt een modal split met 50% openbaar vervoer als maatgevend voor het ontwerp gehanteerd. Nu al is duidelijk dat hiervoor alle denkbare ontwerp- en verkeerstechnische middelen moeten worden ingezet.

IJburg

AMSTERDAM
Nieuw-Oost

Gewenste inbreng van de commissie MER (lange termijn)

De genoemde evaluatieprogramma's en -rapporten zouden onder verantwoordelijkheid van een werkgroep met vertegenwoordigers van de provincie Noord-Holland en de gemeente, mogelijk aangevuld met externe deskundigen en/of vertegenwoordigers van belangenorganisaties, kunnen worden opgesteld. Hoewel het evaluatieprogramma pas na de definitieve besluitvorming over IJburg (medio 1996) verder zal worden uitgewerkt kan over de gewenste inbreng van uw commissie vast het volgende worden aangegeven:

- Toetsing van het evaluatie-rapport over de proef met natuurontwikkeling. Het bestuurlijke ijkpunt is hier de behandeling van de definitieve plannen voor natuurontwikkeling in het IJmeer (1999).
- Toetsing van het evaluatie-rapport over de monitoringresultaten. Zoals gesteld zal dit in het jaar 2000 plaats vinden. Bestuurlijk ijkpunt is daar het besluit om al of niet na de tweede fase door te bouwen aan IJburg en/of Almere.
- Toetsing van evaluatie-rapporten over natuurontwikkeling binnen het stedelijk milieu, de interne waterkwaliteit en modal splitontwikkeling. Voorzien wordt dat dit pas na 2005 speelt.

Ik zou het zeer op prijs stellen als uw commissie zich wil buigen over deze mogelijkheden. Als daar overeenstemming over is stel ik mij voor een soortgelijk verzoek te richten aan de voor de MER bevoegde ministeries van VROM en LNV.

Met de meeste hoogachting,

ir. W. Oskam,
directeur dienst Ruimtelijke Ordening

BIJLAGE 2

**Antwoord van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 19 februari 1996
aan de gemeente Amsterdam op de brief, vernoemd in bijlage 1**

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de gemeente Amsterdam
T.a.v. de directeur dienst
Ruimtelijke Ordening
Ir. A.W. Oskam
Weesperstraat 432
1018 DN AMSTERDAM

uw kenmerk	uw brief	ons kenmerk
--	15 Januari 1996	U087-96/Sc/mp/122- 205/629-140
onderwerp	doorkiesnr.	Utrecht,
Bijdrage van de Commissie m.e.r. aan "evaluerend ontwerpen" IJburg en toetsing van evaluatie-rapporten	(030) 234 76 00	19 februari 1996

In uw brief van 15 januari jl. staat het verzoek aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) om op bepaalde momenten bij te dragen aan het proces van evaluerend ontwerpen van de voorgenomen woningbouwlocatie IJburg en aan het beoordelen van evaluatie-rapporten die moeten worden opgesteld in het kader van de m.e.r.'s over IJburg. Graag wil ik daarop als volgt reageren.

Tijdens het gesprek op 3 oktober 1995 in het kader van de toetsing van het milieu-effectrapport (MER) IJburg, tweede fase kwam de constatering naar voren dat m.e.r. voor ruimtelijke orderingsactiviteiten steeds toegepast wordt op bepaalde besluiten die moeten worden gezien als momentopnamen in een ontwikkelingsreeks van stappen in de planontwikkeling daarvoor. Dat houdt in dat bij het nemen van de ruimtelijke orderings besluiten over IJburg (respectievelijk het bestemmingsplan voor de eerste fase en het structuurplan en het streekplan voor de tweede fase) weliswaar al veel milieu-informatie voor handen is, maar daarnaast ook nog veel onbekend is. Om dit te ondervangen wordt de werkwijze van het evaluerend ontwerpen gevolgd zoals aangegeven in uw brief. Omdat het evaluerend ontwerpen in feite geen onderdeel is van de m.e.r.-procedure voor de eerste en tweede fase van IJburg is het niet vanzelfsprekend dat de Commissie voor de m.e.r. als onafhankelijke toetsende instantie betrokken wordt bij het evaluerend ontwerpen. Dat valt immers na de beoordeling van de MER'en over de eerste en tweede fase.

De Commissie staat echter positief tegenover uw verzoek betrokken te worden bij het evaluerend ontwerpen op het door u aangegeven tijdstip waarop de definitieve Nota van Uitgangspunten Ontwerp voor IJburg en het Stedebouwkundig programma van eisen voor het eerste aan te leggen Havenland gereed zal zijn. Daarmee kan namelijk worden bezien in hoeverre het toetsen van milieu-informatie tijdens het evaluerend ontwerpen tegemoet kan komen

Secretariaat: Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht, tel.: (030) 234 76 66
Telefax: (030) 233 12 95

Correspondentie-adres:
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

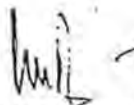
Kermerk : U96/Sc/mp/122-205/629-140
Blad nr. : 2

aan de hiervoor genoemde beperking van de momentopname bij de toepassing van m.e.r. op ruimtelijke orderingsactiviteiten.

De Commissie m.e.r. is daarom bereid haar medewerking te verlenen aan het evaluerend ontwerpen op voorwaarde dat de ministers van VROM en LNV die verantwoordelijk zijn voor de correcte toepassing van het instrument m.e.r. daarmee instemmen. De Commissie heeft echter begrepen dat de in uw brief vermelde uitspraak in het Plan van Aanpak ROM-LJmeer deze instemming eigenlijk al inhoudt.

Daarnaast vraagt u de Commissie voor de m.e.r. ook evaluatie-rapporten te beoordelen die worden opgesteld vanwege de wettelijke vereisten voor de evaluatie verplichting bij m.e.r. Volgens uw brief gaat het om rapporten en lijkmomenten die vallen in 1999 en daarna. De Commissie voor de m.e.r. verwacht dat de evaluatie achteraf waardevol kan zijn als nazorg van het lopende besluitvormingsproces. Formeel bezien is geen rol weggelegd voor de Commissie voor de m.e.r. voor het toetsen van evaluatie-rapporten. De Wet milieubeheer stelt slechts dat dergelijke rapporten ook ter beschikking van de Commissie moeten worden gesteld. Een bijdrage van de Commissie voor de m.e.r. aan de evaluatie achteraf kan dus eveneens slechts plaatsvinden met de instemming van de ministers van VROM en LNV.

De Commissie wacht met belangstelling het resultaat af van uw contact met de ministers van VROM en LNV over de door u gewenste inschakeling van de Commissie.

Ir. M.M.U. van Dis
voorzitter van de werkgroepen m.e.r. LJburg,
eerste en tweede fase

c.c. De heer drs. A.A.C. Schout, provincie Noord-Holland.

Secretariaat: Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht, tel.: (030) 234 76 66
Telefax: (030) 233 12 95

Correspondentie-adres:
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

BIJLAGE 3

**Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 10 april 1996
aan de Ministers van VROM en LNV in te stemmen met de inschakeling van de
Commissie voor de m.e.r. in het proces van evaluerend ontwerpen**

IJburg

AMSTERDAM
NIEUW-COÖP

Projectgroep IJburg
Gemeente Amsterdam

Datum
10 april 1996
Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Onderwerp
IJburg

VROM/DGM, dir. bestuursz., afd. MER
drs. J.J. de Boer (IP-660)
Postbus 30945
2500 GX Den Haag

Informatie bij
A. van Gelderen
020-6214174

Bijlagen
2

Geachte heer De Boer,

Op 1 april jongstleden heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage een concept-advies uitgebracht over het MER IJburg 2e fase. Dit positieve advies markeert een lange periode van constructieve betrokkenheid van de Commissie bij het ontwerp voor IJburg. Een betrokkenheid die de gemeente Amsterdam graag, los van het formele MER-kader, zou willen continueren.

In mijn brief van 15 januari 1996 heb ik de Commissie daarom gevraagd in het kader van de werkwijze van het zogenoemde 'evaluerend ontwerpen', mee te werken aan één of meerdere vrijwillige milieutoetsen.

Het evaluerend ontwerpen is het antwoord van de gemeente Amsterdam op de gebleken discrepantie tussen de dynamiek van het ontwerpproces en het MER als momentopname. De essentie daarvan is, dat het stellen van ruimtelijke hypothesen door het ontwerpteam IJburg wordt afgewisseld door toetsen door deskundigen op verschillende terreinen, waaronder dat van het milieu. Op deze wijze worden telkens aangescherpte inzichten opgenomen in de volgende ontwerpstep.

Zowel de methode van evaluerend ontwerpen als de betrokkenheid van de Commissie voor de m.e.r. daarbij worden in het mede door uw ministerie ontwikkelde Plan van Aanpak ROM-IJmeer onderschreven.

De Commissie heeft tot mijn genoegen positief op mijn verzoek gereageerd. In de brief van 15 januari jongstleden (zie bijlage) wordt echter één voorbehoud gemaakt. Omdat het voorstel de formele rol van de Commissie overstijgt, heeft zij mij verzocht zowel u als het ministerie van LNV, als verantwoordelijke ministeries voor de correcte toepassing van het m.e.r.-instrumentarium, toestemming te vragen.

Weesperstraat 432
1018 DN Amsterdam
Telefoon 020 6214176/4177

IJburg is een nieuwe stadswijk met ongeveer 16.000 woningen in het IJmeer,
waarvoor de gemeente Amsterdam plannen ontwikkelde.

IJburg

AMSTERDAM
NIEUW-DORP

Ik zou het zeer op prijs stellen wanneer u zich op korte termijn over dit verzoek buigt. In geval van een positieve reactie kunnen wij nog vóór het definitieve aanlegbesluit begin september, het actuele Ontwerp voor IJburg aan de Commissie voorleggen.

Ik zie met belangstelling uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,

ir. A.W. Oskam,
directeur Dienst Ruimtelijke Ordening

BIJLAGE 4

Brief van de Minister van VROM d.d. 25 april 1996 aan de gemeente Amsterdam met instemming tot inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. in het proces van evaluerend ontwerpen

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Directoraat-Generaal Milieubeheer
Directie Bestuurszaken / IPC 460
Afdeling Milieu-effectrapportage
Postbus 30345
2500 GG Den Haag
tel.: 070-3354097
fax: 070-3391302

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	12 MEI 1996
nummer:	737-05
dossier:	629-181/122-205
actie naar:	SC-pred

Projectgroep IJburg
Gemeente Amsterdam
ir. A.W. Oskam
Weesperstraat 432
1018 DM Amsterdam

Uw kenmerk	Uw brief	Kenmerk	Datum
	10-4-1996	DGM/B/MER/ 96023652	25 APR. 1996
Onderwerp			

Geachte heer van Oskam,

De gemeente Amsterdam heeft een discrepantie geconstateerd tussen de dynamiek van het ontwerpproces voor IJburg en het MER daarin als momentopname. Het antwoord van de gemeente Amsterdam daarop is evaluerend ontwerpen.

U heeft de afdeling m.e.r. bij brief van 10 april 1996 verzocht om inschakeling van de Commissie voor de milieu-effectrapportage aan één of meer vrijwillige milieutoetsen.

Bij deze krijgt u goedkeuring voor inschakeling van de Commissie voor de m.e.r.. Gelet op de langere duur van het vervolgtraject lijkt het mij niet overbodig aan te geven dat dit natuurlijk geldt voor zolang de Commissie in functie is.

De afdeling m.e.r. ziet dit initiatief als waardevol aangezien de effecten op het milieu gedurende het ontwerpproces getoetst worden.

Voor vergelijkbare projecten zouden de ervaringen nuttig kunnen zijn. Ik zou in de toekomst eventueel een beroep willen doen op uw praktijkkennis over deze casus. Een afschrift van deze brief stuur ik aan de Commissie voor de m.e.r.
Ik hoop u zo voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
voor deze;
de directeur-generaal Milieubeheer,
o.l.:

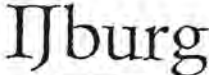

Het hoofd van de afdeling Milieu-effectrapportage,

Des. J.J. de Boer

Bijlagen

BIJLAGE 5

Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 19 juni 1996 aan de Commissie voor de m.e.r. om advies uit te brengen over de eerste documenten die zijn verschenen in het kader van het proces van evaluerend ontwerpen

 AMSTERDAM NIEUW-OOST		
Projectgroep IJburg Gemeente Amsterdam		
Datum 19 juni 1996	Commissie voor de De Commissie voor de Milieu-effectrapportage r.a.v. drs. J.J. Scholten	
Uw brief van	ingekomen : Postbus 2345	25 JUNI 1996
-	NUMMER : 3500 GH Utrecht	
Uw kenmerk	NUMMER : 026-90	
-	dossier : 039-17/m4	12X
Ons kenmerk	kopie naar : Sc-pen-bibl.	
Onderwerp Evaluerend ontwerpen IJburg	Informatie bij H. Groot 020-621.4171	Bilagen div.

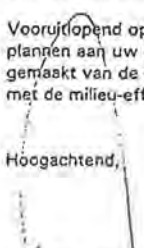
Geachte heer Scholten,

In uw brief van 19 februari heeft u positief gereageerd op ons verzoek een bijdrage te leveren aan het proces van evaluerend ontwerpen voor de woningbouwlocatie IJburg, op voorwaarde dat de ministers van VROM en LNV daarmee instemmen. Inmiddels heeft de minister van VROM haar goedkeuring verleend aan inschakeling van de Commissie voor de Milieu-effectrapportage bij het evaluerend ontwerpen.

Bij deze wil ik u de eerste produkten aanbieden die in aanmerking komen voor een toets in het kader van het evaluerend ontwerpen, namelijk de nota van uitgangspunten *Ontwerp voor IJburg* en het stedenbouwkundig programma van eisen *Haveneiland en Rieteilanden*. Deze stedenbouwkundige planprodukten worden als onderdeel van het aanlegbesluit IJburg op 4 september 1996 aan de gemeenteraad voorgelegd. Bij deze verzoek ik u de in deze produkten voorgestelde ontwikkelingen te toetsen op hun milieu-effecten. Ik hoop dat u in staat zult zijn uw reactie voor 20 augustus te geven zodat deze kan worden gevoegd bij de stukken die aan de gemeenteraad worden aangeboden. Uw advies zal dan een rol spelen bij de besluitvorming door de raad over IJburg.

Voorlopend op deze formele aanvraag is afgesproken dat op 22 juli een presentatie van de plannen aan uw commissie plaatsvindt. Bij deze presentatie wordt ook een vergelijking gemaakt van de effecten van de beschreven alternatieven van IJburg eerste en tweede fase met de milieu-effecten van het eilandrijk.

Hoogachtend,

Ir. A.W. Oskam
directeur dienst Ruimtelijke Ordening

Weesperstraat 437
1018 DN Amsterdam
Telefoon 020 621.4176/4177
Telefax 020 621.4170

IJburg is een nieuwe stadswijk met ongeveer 18.000 woningen in het IJmeer, waarvoor de gemeente Amsterdam plannen ontwikkelt.

BIJLAGE 6

Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 29 juni 1998 aan de Commissie voor de m.e.r. om advies uit te brengen over het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Steigereiland in het kader van het proces van evaluerend ontwerpen

IJburg AMSTERDAM NIEUW-DOST		Commissie voor de milieu-effectrapportage
Projectgroep IJburg Gemeente Amsterdam	Ingekomen : 30 JUNI 1998	nummer : 41065-98
Datum 29 juni 1998	dossier : 039 - 40	kopie naar Commissie MER
Uw brief van -- Uw kenmerk -- Ons kenmerk -- Onderwerp	Commissie MER dhr. J. Scholten postbus 2345 3500 GH UTRECHT	
SpvE Steigereiland	Informatie bij G.J.C. Goosen 020 - 6214282	Bijlagen 10

Geachte heer Scholten,

Hierbij bied ik u ter advisering het concept-Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SpvE) Steigereiland aan. Na het Haven- en Rieteiland betreft dit het tweede eiland van IJburg dat op een dergelijk planniveau is uitgewerkt. Het ligt in de bedoeling de besluitvorming van dit SpvE voor november 1998 af te ronden. Dit betekent dat het advies van de Commissie MER aangaande dit SpvE uiterlijk 11 september in ons bezit moet zijn, opdat van onze zijde op uw advies richting ons Gemeentebestuur gereageerd kan worden. Wij willen gaarne aan de leden van de Commissie MER een toelichting op het SpvE geven. Wanneer u daarvoor rond 1 september een datum heeft kunnen regelen, kunnen wij daarover concrete afspraken maken.

Hoogachtend,

ir. K.W. de Boer,
ambtelijk opdrachtgever IJburg.

Weesperstraat 437
1015 DN Amsterdam
Telefoon 020 621.4170/6177
Telefax 020 621.4170

IJburg is een nieuwe stadswijk met ongeveer 15.000 woningen in het binnen-
waarsvoor de gemeente Amsterdam plannen ontwikkelt.

BIJLAGE 7

Verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 8 januari 1999 aan de Commissie voor de m.e.r. om advies uit te brengen over de Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland in het kader van het proces van evaluerend ontwerpen

IJburg

AMSTERDAM
NIEUW-OOST

Projectgroep IJburg
Gemeente Amsterdam

Datum
8 januari 1999

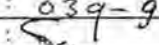
Uw brief van
-

Uw kenmerk
-

Ons kenmerk
-

Onderwerp
Evaluerend ontwerpen Zeeburgereiland

Aan de leden van de Commissie voor de milieueffectrapportage
T.a.v. de secretaris van de Commissie,
dhr drs J.J. Scholten
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieueffectrapportage
Ingeleverd op	21 JAN. 1999
Nummer	U29-99
Informatie bij	039-91 Bijlagen
Marlies E. Geisel	naar :
020 - 621 4288	

Geachte leden van de Commissie Milieu-effectrapportage,

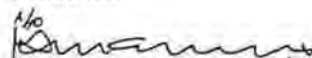
In het kader van het Evaluerend Ontwerpen voor IJburg is afgesproken om de Nota van Uitgangspunten (NvU) voor het Zeeburgereiland ter advisering aan de Commissie van de Milieu-effectrapportage voor te leggen. Het gaat dan om die aspecten van de plannen voor het Zeeburgereiland die samenhangen met de planvorming voor IJburg. Hierbij bied ik u de Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland ter advisering aan.

Met uw commissie is afgesproken dat bij de advisering over het Zeeburgereiland wordt gekeken naar de aspecten van het eiland die een relatie hebben met IJburg en naar het deel van het eiland dat meegenomen is in de MER IJburg 1e fase. Het gaat ons inziens om de volgende aspecten:

- Rioolzuiveringsinstallatie-Oost (geurzones);
- de jachthaven (valt binnen de MER IJburg 1e fase);
- verbindingen openbaar vervoer, auto en fiets;
- geluidszones A10;
- ecologische verbindingzone aan de westzijde van het eiland (relaties ecosysteem IJburg en Diemerzeedijk) en oevers;
- de woonbootlocatie langs het zuidwestelijk deel van het eiland (relaties waterkwaliteit IJmeer).

Conform de afspraken tussen de Commissie en het Projectbureau IJburg wordt het plan op dinsdag 19 januari aan de Commissie gepresenteerd. In februari vindt vervolgens een bijeenkomst plaats waarin het concept-advies wordt besproken. Eind maart wordt het definitief advies samen met de Nota van Uitgangspunten aan het bestuur aangeboden.

Hoogachtend,

ir K.W. de Boer
ambtelijk opdrachtgever IJburg

Bijlage:

- Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland dd 4 januari 1999.

Weesperstraat 432
1018 DN Amsterdam
Telefoon 020 621.4176/4177
Telefax 020 621.4170

IJburg is een nieuwe stadswijk met ongeveer 10.000 woningen in het IJmeer,
waarvoor de gemeente Amsterdam plannen ontwikkelt.

BIJLAGE 8

Projectgegevens

Initiatiefnemer: gemeenteraad van Amsterdam en voor deze het Projectbureau IJburg

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Amsterdam

Besluit: vaststelling van de Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland

Categorie Besluit m.e.r.: C 00.6

Activiteit: De gemeente Amsterdam heeft het voornemen een nieuwe woningbouwlocatie aan te leggen in het IJmeer: IJburg. Het plangebied omvat in totaal 660 hectare en het totale aantal woningen bedraagt ongeveer 18.000. IJburg zal tot stand moeten komen door middel van landaanwinning.

Voor de realisatie van IJburg zijn sedert 1983 al diverse milieueffectrapportages/m.e.r. uitgevoerd ten behoeve van de planologische inpassing van de nieuwe woningbouwlocatie en de concessieverlening voor de landaanwinning (zie de projecten 112, 122, 629, 788).

Vanwege het niveau waarop de besluitvorming met behulp van deze m.e.r.'s plaatsvindt en ook vanwege het karakter van de voortschrijdende planvorming waarin geleidelijk invulling wordt gegeven aan het voornemen tot realisatie van IJburg, is in de diverse milieueffectrapporten (MER) aangegeven dat ook na de besluitvorming over de bijbehorende plannen en concessieverleningen nog steeds veel onbekend zal zijn. De gemeente Amsterdam heeft de bedoeling deze leemten geleidelijk in te vullen door middel van de methode van evaluerend ontwerpen met het nemen van achtereenvolgende planvormingsstappen waarbij elke stap wordt gevolgd door een toetsing. De gemeente Amsterdam heeft verzocht hierbij ook de Commissie voor de m.e.r. in te schakelen met toestemming van de Ministers van VROM en LNV.

In de eerste stap ging het om de toetsing op milieuaspecten van twee documenten:

- de Nota van Uitgangspunten Ontwerp voor IJburg;
- het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Haveneiland en Rietlanden.

In de tweede stap gaat het om de toetsing op milieuaspecten van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Steigereiland.

In de derde stap is de toetsing van de Nota van Uitgangspunten voor het Zeeburgereiland aan de orde. Hoewel het Zeeburgereiland (met uitzondering van de jachthaven in de Havenbuurt) geen onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan eerste fase heeft de inrichting van het Zeeburgereiland als schakel tussen IJburg en het stadscentrum gevolgen voor IJburg en omgekeerd. Om die reden is de toetsing van de Nota van Uitgangspunten opgenomen in de stapsgewijze uitvoering van het evaluerend ontwerpen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: n.v.t.

richtlijnenadvies uitgebracht op: n.v.t.

richtlijnen vastgesteld op: n.v.t.

kennisgeving MER: n.v.t.

eerste advies uitgebracht: 13 augustus 1996

tweede advies uitgebracht: 9 september 1998

derde advies uitgebracht: 19 februari 1999

Bijzonderheden: Omdat de inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. gevraagd wordt voor de vrijwillige toetsing van documenten die niet zijn opgesteld in het kader van een m.e.r.-procedure maar die eigenlijk aanhaken bij het voortschrijdende planvormingsproces nadat de diverse

m.e.r.-plichtige besluiten over de aanleg van IJburg genomen zullen zijn, is de formele instemming van de Ministers van VROM en LNV nodig. Het verzoek daartoe werd door de gemeente Amsterdam gemaakt op 10 april 1996. De instemming van de Ministers werd gegeven per brief van 25 april 1996.

Het proces van evaluerend ontwerpen inclusief de inschakeling van de Commissie voor de m.e.r. voor een vrijwillige toetsing van milieu-aspecten op sommige momenten in dat proces wordt ook onderschreven door de deelnemers aan het Plan van Aanpak ROM-IJmeer.

Het advies van de Commissie voor de m.e.r. over de Nota van Uitgangspunten Zeeburgereiland richt zich alleen op de onderlinge relaties en de milieueffecten tussen het Zeeburgereiland en IJburg.

Samenstelling van de werkgroep:

prof.dr.ir. E.W. Bijker
ir. H.S. Buijtenhek
ir. M.M.U. van Dis (voorzitter)
G.F.W. Herngreen
drs. J.H. Hoogendoorn
dr. H. Nieboer
ir. J. Termorshuizen

Secretaris van de werkgroep: drs. J.J. Scholten